

Motion till riksdagen 2011/12:K317

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

MR-avdelning under JO

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att Riksdagens ombudsmän (JO) ska utökas med en ny avdelning med ansvar för övervakning av mänskliga rättigheter i Sverige.

Sverige ska vara ett föregångsland

Sverige har av tradition haft ett högt anseende när det gäller arbetet med mänskliga rättigheter i internationella sammanhang. Det visar sig också i underökningar att svenskar ser det som en självklarhet att Sverige ska leva upp till internationella åtaganden och vara ett föregångsland när det gäller exempelvis arbetet med minoriteter.

Detta till trots är arbetet med mänskliga rättigheter fortfarande främst en fråga när vi diskuterar förhållanden i andra länder. Under hösten 2010 blev Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige klar med sitt betänkande Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter (SOU 2010:70). I samband med det beskrev man situationen i en debattartikel i Dagens Nyheter: "När mänskliga rättigheter åsidosätts i Sverige brukar det ses som ett misstag eller undantag."

Vänsterpartiet delar denna uppfattning och har därför under många år drivit frågan om att förstärka de mänskliga rättigheterna och ställningen för internationella konventioner i svensk rätt.

För att kunna vara ett föregångsland i internationella sammanhang måste varje land föregå med gott exempel. Vi måste helt enkelt sopa rent framför egen dörr. Det går inte att kräva av andra länder vad vi inte kan visa att vi själva gör.

Delegationen för mänskliga rättigheter föreslår i sitt betänkande en nationell kommission för mänskliga rättigheter som ska ha till uppgift att säkerställa efterlevnaden av de internationella konventionerna gällande mänskliga rättig-

Fel! Okänt namn på

heter i Sverige. Sådana kommissioner finns redan i flera andra länder i vår omgivning och Sverige har uppmanats vid ett flertal tillfällen att inrätta en sådan.

En kommission för mänskliga rättigheter ska, enligt delegationen, skapa överblick och utveckla en samlad kunskap i frågorna. Kommissionen ska också vara pådrivande och systematiskt undersöka och rapportera om hur det allmänna lever upp till Sveriges internationella åtaganden. Kommissionen ska främja ett aktivt arbete och vara aktiv i den allmänna debatten om mänskliga rättigheter.

Delegationens betänkande har remissbehandlats och många har tyckt att en kommission för mänskliga rättigheter i stället borde inrättas vid en redan befintlig myndighet, såsom Riksdagens ombudsmän (JO). Bland annat har det hävdats att det vore värdefullt att ge kommissionen större befogenheter än vad utredningen föreslagit, t.ex. att kunna hantera och granska klagomål från allmänheten. Det kan vara naturligt att förlägga kommissionen till en myndighet som redan har erfarenhet av liknande ärenden. JO:s uppdrag har redan tidigare utvidgats genom att man fått uppdraget som NPM (National Preventive Mechanism) enligt FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Vi håller med om dessa argument.

Riksdagen bör alltså besluta att Riksdagens ombudsmän ska utökas med en ny avdelning med ansvar för övervakning av mänskliga rättigheter i Sverige.

Vi avsätter pengar för detta ändamål i vår motion för utgiftsområde 1 (2011/12:K313).

Stockholm den 4 oktober 2011

Mia Sydow Mölleby (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)